

Gwarancje bezpieczeństwa politycznego państwa w świetle przepisów Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 roku

Praca miała na celu analizę treści i zakresu gwarancji dotyczących bezpieczeństwa politycznego państwa, a także skutków wynikających z ich obecności w Konstytucji RP. Bezpieczeństwo polityczne państwa zostało w niej przedstawione w nowatorskim, poszerzonym ujęciu, w którym należy rozpatrywać je również przez pryzmat jednostki i społeczeństwa, ponieważ – wraz z organami władzy i polityką rozumianą jako sztuka sprawowania władzy – stanowią one nierozdzielną całość.

Pierwszy rozdział definiuje istotę bezpieczeństwa politycznego państwa w poszerzonym ujęciu oraz wskazuje na podstawy jego umocowania w Konstytucji RP. Trzy kolejne analizują gwarancje bezpieczeństwa politycznego państwa *sensu stricto*, o charakterze militarnym oraz społecznym. Ostatni rozdział poświęcono refleksji nad możliwościami wzmocnienia ochrony analizowanych gwarancji oraz bezpośrednimi zagrożeniami dla ich istnienia (zwłaszcza w zakresie odchodzenia od założeń demokracji liberalnej i w przypadkach łamania praw obywatelskich).

Badania wykazały, że Konstytucja RP – niezależnie od okoliczności, motywacji organów władzy państwowej, zmian rządów, kryzysów ustrojowych i sytuacji nadzwyczajnych – obowiązuje i zapewnia nieprzerwane istnienie gwarancji bezpieczeństwa, na które można powoływać się w codziennym życiu bezpośrednio, zgodnie z zasadą prymatu Konstytucji w systemie źródeł prawa. Ustawa zasadnicza wyznacza ramy ustrojowe, których wypełnienie jest głównym zadaniem ustawodawcy, ale jednocześnie zabezpiecza system polityczny przed nadużyciami poprzez zaznaczenie granic ingerencji władzy i podmioty kontrolujące jej działalność. Wykazano również potrzebę szerszego i uproszczonego komunikacyjnie edukowania w zakresie praw obywatelskich, ponieważ im więcej społeczeństwo wie i rozumie z przepisów Konstytucji, tym mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia sytuacji, w której organy władzy publicznej manipulują przekazem, nadużywają władzy i zastępują rzeczową wykładnię prawa konstytucyjnego własnymi poglądami i ideologią.